

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Calinici Alexei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 04.01.2017-15.06.2017
2. *instanța de apel*: 05.07.2017-07.11.2017
3. *instanța de recurs*: 10.01.2018 - 07.02.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 15 iunie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Calinici Alexei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul sumei de 4.000 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Calinici A., la data de 17 septembrie 2016 în jurul orei 13.20, urmărind scopul deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi, acționând de comun acord cu alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, care i-au confecționat aceste acte, în timpul trecerii frontierei de stat a Republicii Moldova, la punctul de trecere al frontierei de stat „Cahul-Oancea” a prezentat la control permisul de conducere fals al Republicii Moldova cu nr. 095801545, eliberat la data de 11 mai 2009, pe numele acestuia.

Conform raportului de expertiză nr. 594/595 din 16 noiembrie 2016, blancheta permisului de conducere cu numărul de înregistrare 095801545, eliberat la 11 mai 2009, pe numele lui Calinici Alexei, născut la xxxxx, este confecționată nu la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente. Elementul optic valabil cu numărul „311303” din documentul litigios nu este o hologramă confecționată după modelul tip.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Calinici A. au fost calificate de drept în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal – deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de importanță deosebită.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie obligat Calinici A., să recupereze cheltuielile judiciare în sumă de 390 lei.

În motivarea apelului a invocat, că:

- instanța de fond a refuzat tacit încasarea în contul statului de la inculpatul, Calinici A., a cheltuielilor de judecată, suportate în cadrul urmăririi penale, fără a indica motivul refuzului, neluând în considerație faptul că acesta în cadrul ședinței de judecată a declarat că este de acord să achite cheltuielile judiciare;

- în ședința de judecată acuzatorul de stat a solicitat încasarea în beneficiul statului de la inculpat a cheltuielilor judiciare în suma de 390 de lei, suportate în legătură cu efectuarea constatării tehnico-științifice nr. 539 din 04.10.2016 și expertizei nr. 594/595 din 16.11.2016;

- la materialele dosarului a fost anexată informația, prin care se confirmă că pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. 539 din 04.10.2016 și expertizei nr. 594/595 din 16.11.2016 a fost cheltuită suma de 390 de lei;

- astfel, statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția persoanei, iar pentru buna desfășurare a procesului penal a suportata cheltuieli, care raportat la art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare, respectiv art. 229 Cod de procedură penală indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare;

- în ședința instanței de fond inculpatul, Calinici A., a declarat că situația sa financiară îi permite să achite pedeapsa sub formă de amendă, totodată a indicat că este de acord să recupereze cheltuielile judiciare suportate în suma de 390 lei, fapt ce nu a fost luat în considerație.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul, Calinici A., în contul statului a cheltuielilor de efectuare a expertizei tehnice a documentului și portretului, în sumă de 390 lei, deoarece acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului la comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a reținut, că din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a Departamentului Poliției de Frontieră al MAI din 13.08.2016, a fost dispusă efectuarea expertizei tehnice a documentelor și a portretului, în vederea stabilirii valabilității permisului de conducere eliberat pe numele lui Calinici Alexei (f.d. 56). În continuare, în temeiul

acestei ordonanțe a fost efectuată expertiza judiciară și a fost întocmit raportul nr. 594/595 din 16.11.2016 (f.d. 58-66).

Totodată, instanța de apel a menționat, că normele legislației procesual-penale nu stabilesc expres achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare, care se constituie din cheltuieli pentru efectuarea expertizei judiciare.

Așadar, instanța de apel a considerat, că prevederile legale la care face trimitere acuzatorul de stat se referă mai mult la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, însă cheltuielile judiciare, ce sunt enumerate în dispoziția art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, nu prevăd astfel de cheltuieli. Respectiv, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, cheltuielile judiciare se achită din sume alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Astfel, aceste norme procedurale invocate de procuror și respinse de prima instanța în conținutul sentinței atacate, nu reglementează încasarea din contul condamnatului a mijloacelor bănești pentru cheltuieli de expertiză.

Prima instanța a ținut cont de faptul, că expertiza judiciară tehnică a documentelor și portretului a fost dispusă în cadrul efectuării urmăririi penale, pentru acumularea probatoriului necesar și aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului, și nu urmează să fie puse pe seama inculpatului, deoarece aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, sarcina căruia este depistarea circumstanțelor ce dovedesc comiterea infracțiunii și identificarea făptuitorului, pentru înaintarea învinuirii vinovatului. Trecerea în contul statului a cheltuielilor în procesul penal se întemeiază pentru necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

Alegațiile procurorului invocate în apel, precum că inculpatul Calinici A., a exprimat acordul de a achita cheltuielile judiciare nu pot fi reținute, deoarece prin încasarea acestor cheltuieli de la ultimul, îi vor fi încălcate flagrant drepturile.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz sunt atacate cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 390 lei.

În motivarea recursului invocă:

- cheltuieli legate de efectuarea expertizelor judiciare sunt făcute în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, în prezenta cauza penală - expertiza judiciară;

- la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- instanța de apel odată ce a dispus respingerea cererii procurorului de a încasa de la inculpat suma de 390 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu este o dispoziție referitoare la

repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

La temeiurile de drept ale recursului declarat, autorul invocă temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totodată din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, prin care nu a fost admisă solicitarea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei judiciare în cauza dată în sumă de 390 lei.

Așadar, în privința alegațiilor invocate de procuror se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat, concluzii pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 594/595 din 16.11.2016, în sumă de 390 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, Colegiul penal remarcă și stipulările alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, unde este enunțat că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se

atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

La fel, Colegiul evidențiază, că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că expertiza nr. 594/595 din 16.11.2016, a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei în prezenta cauză, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul, Calinici A., a sumei de 390 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei în prezenta cauză, just fiind reținute în acest sens prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării hotărârilor judecătorești contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Calinici Alexei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 07 martie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie